

LIETUVOS SPORTO UNIVERSITETO BIOETIKOS KOMITETO NUOSTATAI

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1 Lietuvos sporto universiteto (toliau – LSU) Bioetikos komiteto steigėjas – LSU.
1.2 LSU Bioetikos komitetas (toliau BEK) veikia, vadovaudamasis Lietuvos respublikos biomedicininų tyrimų etikos ir kitais įstatymais, tarptautiniais bioetikos dokumentais, LSU statutu ir šiais nuostatais.

2. BIOETIKOS KOMITETO TIKSLAS, TEISĖS IR PAREIGOS

- 2.1 BEK tikslas – teikti mokslinių tyrimų bioetikos vertinimą ir priežiūrą, vykdomų LSU pirmosios ir antrosios pakopos studijų programose ir baigiamuosiuose bakalauro bei magistro darbuose.
2.2 BEK turi teisę:
2.2.1 bendradarbiauti su kitomis Lietuvos ir tarptautinėmis bioetikos institucijomis;
2.2.2 teikti pasiūlymus LSU Senatui dėl komiteto sudėties ir nuostatų keitimo.
2.2.3 į posėdžius kviesti ekspertus;
2.2.4 svarstomu klausimu kviesti suinteresuotus atstovus, ir t.t., išklausti jų nuomonę;
2.2.5 gauti informaciją, reikalingą Komiteto darbui.
2.3 BEK pareigos:
2.3.1 vystyti, analizuoti ir apibendrinti komiteto veiklą;
2.3.2 informuoti mokslinių tyrimų vykdytojus apie priimtus sprendimus;
2.3.3 konsultuoti mokslinių tyrimų vykdytojus bioetikos klausimais;
2.3.4 išduoti bioetikos leidimus atlikti tyrimus LSU biomedicinos mokslų srityje.

3. SUDĖTIS IR VALDYMAS

- 3.1 Bioetikos komitetas:
3.1.1 BEK Mokslo komisijos teikimu tvirtina LSU Senatas 5 metams;
3.1.2 BEK nariu renkamas kiekvienos LSU biomedicinos studijų programos komiteto atstovas, mokslininkas, vykdamas atitinkamos krypties mokslinius tyrimus.
3.1.3 Komitetui vadovauja ir posėdžiams pirmininkauja BEK pirmininkas, kuris išrenkamas Bioetikos komiteto narių per pirmąjį posėdį paprasta balsų dauguma.
3.1.4 Balsuojančiųjų dauguma, dalyvaujant ne mažiau 2/3 komiteto narių, pirmininkas gali būti atšaukiamas, atšaukimą iš pareigų Rektoriaus teikimu tvirtina LSU Senatas;
3.1.5 BEK tvirtina pirmininko siūlomus pavaduotojus bei sekretorius. Pirmininko pavaduotojas pavaduoja pirmininką, kai šis negali atlikti savo pareigų (išvykus, susirgus, ar dėl kitų priežasčių negali vykdyti savo funkcijų). Sekretorius protokoluoja Komiteto posėdžius, parengia dokumentus, pirmininko pavedimu atlieka kitas Komiteto darbo organizavimo funkcijas.
3.1.6 BEK posėdžiai šaukiami komiteto pirmininko arba daugiau kaip 1/2 komiteto narių iniciatyva;
3.1.7 Posėdžių sprendimai laikomi teisėtais, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komiteto narių.
3.1.8 Nutarimai priimami komiteto narių balsų dauguma, o balsams pasiskirsčius lygiomis dalimis – lemia komiteto pirmininko pozicija.
3.2 BEK pirmininkas:
3.2.1 vadovauja BEK, organizuoja jo darbą;
3.2.2 šaukia BEK komiteto posėdžius ir jiems pirmininkauja;
3.3 Komitetas privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu atsakyti pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų.
3.4 Už ekspertavimą apmokama pagal patvirtintas Darbo krūvio normas.

4. KOMITETO SPRENDIMAI

- 4.1. Komiteto sprendimai priimami, atsižvelgiant į tai, kad tyrimai gali būti atliekami, jei:
- 4.1.1. yra tyrimų mokslinė ir praktinė vertė;
 - 4.1.2. užtikrinta tiriamojo interesų apsauga bei informacijos apie tiriamąjį konfidencialumas;
 - 4.1.3. gautas savanoriškas tiriamojo asmens sutikimas;
 - 4.1.4. to nedraudžia kiti įstatymai.
- 4.2. Leidimui tyrimą atlikti gali turėti įtakos išorinės aplinkybės, kai norima tirti pažeidžiamus asmenis. Pažeidžiami asmenys - tai asmenys, kurių sutikimui dalyvauti tyrime gali turėti įtakos išorinės aplinkybės. Pažeidžiamais asmenimis laikoma:
- 4.2.1. asmenys, turintys psichikos sutrikimų, bet galintys duoti sutikimą dalyvauti tyrime;
 - 4.2.2. nepilnamečiai;
 - 4.2.3. studentai, jei jų dalyvavimas tyrime susijęs su studijomis;
 - 4.2.4. asmenys, gyvenantys globos įstaigose;
 - 4.2.5. kariai jų tikrosios karinės tarnybos metu;
 - 4.2.6. sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose atliekamas tyrimas, darbuotojai, pavaldūs tyrėjui.
 - 4.2.7. nuteistieji esantys įkalinimo įstaigose.
 - 4.2.8. komitetas motyvuotu sprendimu gali pripažinti (priskirti) ir kitų asmenų grupes pažeidžiamais asmenimis.
- 4.3. Siekiant užtikrinti tiriamojo interesų apsaugą, tyrimai atliekami tik tada, kai:
- 4.3.1. tyrimo negalima pakeisti kitu tyrimu, kur žmonės nebūtų tiriami;
 - 4.3.2. gautas savanoriškas asmens sutikimas;
- 4.4. Tyrimus su pažeidžiamais asmenimis leidžiama atlikti tik tada, kai laikomasi visų šių sąlygų, jeigu:
- 4.4.1. tokį tyrimą galima atlikti tik su pažeidžiamais asmenimis;
 - 4.4.2. tyrimo rezultatai gali būti naudingi;
 - 4.4.3. tyrimas nepablogins tiriamojo savijautos.
- 4.5. Asmens, sergančio psichikos liga, bet galinčio sąmoningai sutikti dalyvauti tyrime, sutikimą turi patvirtinti du liudytojai ir sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje atliekamas tyrimas, vadovas.
- 4.6. Jeigu tiriamasis yra nepilnametis:
- 4.6.1. asmens sutikimą atlikti tyrimą duoda abu tėvai.
 - 4.6.2. jei tėvai gyvena skyriumi, būtinas abiejų tėvų sutikimas (išskyrus: miręs, neveiksnus, teismo paskelbtas dingusiu be žinios, apribota tėvų valdžia).
 - 4.6.3. jei vaikui nustatyta globa, turi būti informuotas vaikų teisių apsaugos skyrius; asmens sutikimą atlikti tyrimą duoda įstatyminiai nepilnamečio atstovai.
 - 4.6.4. tiriamojo asmens sutikimą, jei yra nepilnametis. Prieš duodamas sutikimą, šis asmuo jam suprantama forma pasirašytinai informuojamas apie tyrimo tikslą, planą, taikomus metodus, taip pat apie:
 - 4.6.4.1. numatomą tyrimo naudą tiriamajam;
 - 4.6.4.2. tiriamojo teises, galimą riziką bei nepatogumus, kuriuos tiriamajam gali sukelti tyrimas;
 - 4.6.4.3. tiriamojo teisę atšaukti raštu asmens sutikimą dalyvauti tyrime bet kuriuo metu, suteikiant informaciją apie tokio tyrimo nutraukimo pasekmes;
 - 4.6.4.4. informacijos konfidencialumo garantijas.
- 4.7. Informacija, gauta atliekant tyrimą ar kitus asmeninio pobūdžio faktus yra konfidenciali.
- 4.8. Informacija, gauta atliekant tyrimą, apie tiriamojo asmeninio pobūdžio faktus nelaikoma konfidencialia ir gali būti paskelbta be tiriamojo asmens sutikimo, jei paskelbus tokią informaciją nebus galima identifikuoti tiriamojo.

5. BAIGIAMOJI DALIS

5.1. Šie nuostatai keičiami ar papildomi, BEK reorganizuojamas arba likviduojamas LSU Senato nutarimu.

Senato pirmininkas

Aleksas Stanislovaitis

Senato sekretorius

Albinas Grūnovas